

Postadres Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon (0593) 53 92 22
Internet www.middendrenthe.nl
E-mail gemeente@middendrenthe.nl

Bezoekadres
Beilen Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 - 12.00 uur
wo 8.30 - 16.00 uur
do 8.30 - 20.00 uur
Smilde Hoofdweg 24
ma, do 8.30 - 12.00 uur
Westerbork B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 - 12.00 uur

Aan de leden van de
gemeenteraad

Datum: 20 oktober 2015
Behandeld door: Rolf Bloem
Zaaknummer: 577749 **Pincode:**
Onderwerp: Technische vragen begroting 2016

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op:

Geachte leden van de raad,

Zoals afgesproken krijgt u van ons een schriftelijke reactie op de technische vragen die de fracties hebben gesteld over de conceptbegroting 2016.

Hieronder staan de vragen en de antwoorden daarop opgenomen. Naast een tweetal algemene vragen over de begroting zijn de vragen gerangschikt op het paginanummer van de begroting. Waar de beantwoording naar onze mening leidt tot een aanpassing van de begroting staat dat in de beantwoording vermeld.

Een aantal vragen verwijst naar de onlangs verschenen septembercircularre. Naast de in deze brief opgenomen informatie daarover, heeft u onlangs ook een aparte brief met informatie over de septembercircularre ontvangen.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Rolf Bloem, adviseur control, te bereiken op maandag tot en met vrijdag via tel. (0593) 53 94 20.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris,

de burgemeester.

Algemene vragen

Vraag

Op welke wijze zijn de structurele meevallers en tegenvallers vanuit de Najaarsnota 2015 meegenomen in de Begroting 2016.

Antwoord

De structurele mee- en tegenvallers uit de Najaarsnota 2015 zijn in de begroting 2016 verwerkt. Het gaat dan om subsidies en bijdragen (meevaller door lagere indexering) en gladheidsbestrijding (tegenvaller door hogere exploitatiekosten).

Vraag

Door de komst van het AZC stijgt het aantal inwoners. Betekent dit nu ook dat we bijvoorbeeld bij de GGD een hogere bijdrage moeten betalen (omdat de bijdrage conform het aantal inwoners wordt vastgesteld?

En als dat zo is, betalen we dan niet dubbel voor de vluchtelingen omdat de GGD ook een contract heeft met het COA als het gaat om volksgezondheid? Hoe zit dit?

Antwoord

Het antwoord is ja, als in de betreffende gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat (een deel van) de bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt bepaald op basis van het aantal inwoners.

Vragen per pagina

Vraag

De septembercirculaire is minder goed uitgevallen dan verwacht. Welke effecten heeft dit op deze begroting?(blz. 6)

Antwoord

De septembercirculaire valt positief uit voor de gemeente. Voor 2016 verwachten wij op basis van deze circulaire een voordeel van circa € 147.000. Zoals gebruikelijk ontvangt u als raad hierover één dezer dagen een brief. De effecten zullen wij bij de voorjaarsnota 2016 verwerken in de begroting.

Vraag

Door de nieuwe regels op de grondexploitatie verwacht u een nadeel van 120.000. Welke onderbouwing heeft u van deze verwachting? (blz. 7)

Antwoord

Vanaf 2016 valt de gemeente onder de vennootschapsbelasting. Hierom heeft de commissie BBV een aantal van haar BBV voorschriften aangepast.

Wij mogen daarom vanaf 2016 op de boekwaarde van onze huidige Nog Niet In Exploitatie Gronden (NIEG's) geen rentekosten en kosten voorbereiding en toezicht meer bijschrijven. Deze kosten blijven vanaf 2016 ten laste van onze algemene dienst. Ook opbrengsten van verpachtingen mogen niet meer ten gunste van de betreffende plannen gebracht worden. Het verwachte nadeel van circa € 120.000 hebben wij al verwerkt in de begroting. In het voorjaar van 2016 zullen we zo nodig nog met nadere voorstellen hierover komen.

Vraag

Betekent het dat de zachte landing en daarmee 1 miljoen euro uit de algemene middelen ook voor 2017,2018 en 2019 gehandhaafd blijft? De raad is toch alleen maar akkoord gegaan met de periode van 2015 en 2016 voor de zachte landing? (blz.9)

Antwoord

*In de begroting **2015** is gekozen voor een 'brede' definitie van de transities. Naast de nieuwe taken vallen hieronder ook de taken in het kader van de Jeugdzorg, de Participatie en de Maatschappelijke ondersteuning die de gemeente vóór 1 januari 2015 al uitvoerde. De lasten die hiermee gemoeid gaan bedragen ongeveer 1 miljoen en zijn in de meerjarenbegroting 2016-2019 opgenomen.*

*Begin 2014 heeft de gemeenteraad het uitgangspunt geformuleerd dat de uitgaven voor de transities in beginsel budgettair neutraal moeten zijn. In de begroting **2015** is de verwachting uitgesproken dat we deze bestuursperiode nodig hebben om voldoende ervaring op te doen om de structurele inkomsten en uitgaven van de transities goed in beeld en in balans te krijgen. Vanuit financieel perspectief betekent het dat we bereid zijn om in die jaren incidentele middelen in te zetten. Het betekent ook dat we niet uitsluiten dat we uiteindelijk toch structureel eigen gemeentelijke middelen beschikbaar stellen.*

Bovenstaande situatie is in de begroting 2016 nog niet wezenlijk anders, behalve dat er in 2016 geen onttrekking aan de C-reserve nodig is. De transformatie die wij in samenspraak met de raad vorm geven is nog in volle gang. De uitkomsten hiervan zijn mede bepalend voor de financiën in de jaren 2017 en verder.

Vraag

Gemeentefonds, kunt u een indicatie geven wat de kosten zijn van de afronding zijn en in welke termijn deze dan afgerond dienen te zijn? Gemeentefonds: gevolgen niet in te schatten, wat is niet in te schatten? **(blz. 9)**

Antwoord

Aan het groot onderhoud van het gemeentefonds zijn direct geen kosten verbonden. Er vindt op grond van objectieve maatstaven een herverdeling van de bestaande geldstromen plaats. Met de herverdeling is niet elke gemeente tevreden. Zo hebben grote gemeenten bezwaar gemaakt tegen de herverdeling van het subcluster Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV). Daarom vindt er momenteel een verdiepend onderzoek plaats op dit subcluster. De resultaten hiervan worden bekend gemaakt in de meicirculaire 2016.

Vraag

Participatiewet: Risico is Alescon, eerstkomende jaren beperkt, wat is beperkt? **(blz 9)**

Antwoord

Alescon is verantwoordelijk voor de inzet van mensen uit onze gemeente die een Wsw-indicatie hebben en op 1 januari 2015 werkzaam zijn in de Wsw. De lasten die hiermee gemoeid gaan staan opgenomen in onze begroting. Het (financiële) risico voor de gemeente ligt dan voornamelijk op het vlak van niet begrote CAO-verplichtingen voor deze groep mensen en het vinden van voldoende werk, waardoor het exploitatietekort van Alescon hoger uitvalt dan begroot. Dit risico bestond in voorgaande jaren ook. Het risicoprofiel kan veranderen wanneer de in de GR Alescon deelnemende gemeenten besluiten nemen over de vormgeving van het re-integratiebeleid in brede zin en daarmee de rol van Alescon.

Vraag

Lezen wij goed dat in de structurele bestedingsruimte 7900 euro structurele lasten over blijft? betekent dat er nog ongeveer 100.000 euro structurele bestedingsruimte is? **(blz. 11)**

Antwoord

Binnen de beschikbare structurele bestedingsruimte van € 85.000 doen wij in het bestedingsplan voorstellen tot een bedrag van € 77.100. Het restant van € 7.900 kan ingezet worden voor structurele uitgaven. In geval van een investering bestaat deze structurele inzet uit kapitaallasten. De omvang van de investering is afhankelijk van de afschrijvingstermijn. Uitgaande van een gebouw (afschrijving 40 jaar; rente 3%) is met dit bedrag een investering mogelijk van ongeveer € 140.000.

Vraag

Er is een overschot in de begroting van € 179.200.= U stelt voor dit aan 2 reserves toe te voegen. Dit terwijl u ook aangeeft dat in de loop van 2016 gekomen zal worden met plannen

en ontwikkelingen die de nodige investeringen vergen. Waarom het overschot niet gereserveerd voor de uitvoering van deze plannen. (blz. 16)

Antwoord

Dit is conform de lijn zoals die is vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen. Als wij in de loop van 2016 met concrete plannen in de raad komen, dan zullen wij u ook instemming vragen over de keuze hoe deze investeringen gedekt moeten worden.

Vraag

Pilot Beilervaat. Wat is de reden dat u langs de Beilervaat deze pilot wilt uitvoeren. Dit terwijl soortgelijke situaties zich ook op meerder plaatsen in de gemeente voorkomen. (blz. 19)

Antwoord

De Beilervaat is in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) bestempeld als een 80 km/u weg. Jaarlijks plegen we noodzakelijk onderhoud aan de Beilervaat. Door deze terugkerende onderhoudssituatie, de te hoge snelheid en de vele fietsers hebben de bewoners van de Beilervaat tijdens collegebezoeken aandacht gevraagd voor het onderhoud en de verkeersveiligheid. In vervolg overleggen, waar ook Dorpsbelangen Hoogersmilde bij betrokken is, is toen afgesproken dat er een pilot 60 km/u wordt gehouden.

Vraag

U heeft bezuinigingen opgenomen voor een bedrag van € 1.004.000.=
Het betreft een 7 tal onderdelen, daarvan hebben er 6 betrekking op de beperking van uitgaven. De Toeristenbelasting is een opbrengst. Hiervoor heeft u een lagere opbrengst opgenomen van € 20.000. Dit is geen beperking van uitgaven, maar een lagere opbrengst. (blz. 22)

Antwoord

Door verhoging van het tarief tot € 1,20 wordt € 20.000 extra opbrengsten gerealiseerd.

Vraag

Wat is de resterende ruimte voor nieuw beleid in 2017 en 2018? (blz. 24)

Antwoord

De bestedingsruimte in 2017 en 2018 is nog niet ingevuld. De resterende ruimte voor nieuw beleid bedraagt zowel in 2017 als in 2018 nog € 250.000. Zie ook pagina 169 van de begroting.

Vraag

Informatiebeveiliging: hoorde op de radio, dat inloggen met Digid niet goed beveiligd is, kan dit gevolgen hebben voor de gemeentelijke administratie en/of privé gegevens van de inwoners. (blz.34) Kan de gemeente hiertegen maatregelen treffen ?

Antwoord

De gemeente gebruikt DigiD om burgers via de website toegang te geven tot persoonlijke gegevens en lopende zaken. Uitgangspunt is dat DigiD goed beveiligd is. De gemeente ziet DigiD als een zogeheten ‘vertrouwde partij’.

Mochten er incidenten zijn op het gebied van beveiliging bij DigiD dan wordt de gemeente hierover actief geïnformeerd. Indien noodzakelijk zal de gemeente de toegang via DigiD tijdelijk uitschakelen tot het gevaar geweken is.

Wanneer de inloggegevens van een burger op straat liggen bestaat de kans dat derden de persoonlijke gegevens van deze specifieke burger kunnen raadplegen. Om dit te voorkomen kan er gebruik gemaakt worden van een extra SMS-verificatie. Deze dubbele verificatie werkt enerzijds belemmerend in de dienstverlening richting de burger en biedt anderzijds extra zekerheid bovenop het inloggen met een gebruikersnaam en wachtwoord. Deze SMS-verificatie wordt geadviseerd door DigiD wanneer er sprake is van godsdienst, politieke gezindheid, gezondheid en financieel economische gegevens. De gemeente overweegt momenteel om de SMS-verificatie of voor onze dienstverlening verplicht te stellen.

Vraag

De afhandeling van aanvragen voor vergunningen binnen de gestelde termijn is 5 procent lager dan in voorgaande jaren. Wat is de reden hiervan. **(blz. 36)**

Antwoord

In 2014 is de methode om te meten of een vergunning binnen de gestelde termijn is afgehandeld gewijzigd.

*Tot en met 2013 was het moment van **aanvraag** van een vergunning bepalend voor de indicator. Dit had als consequentie dat niet-afgehandelde vergunningen op 31 december meetelden als tijdig, terwijl op dat moment onbekend was of de wettelijke termijn gehaald werd. Het percentage afhandeling binnen de wettelijke termijn lag dus in werkelijkheid lager dan in de indicator werd gepresenteerd.*

*Daarom is vanaf 2014 het moment van **afhandeling** van de vergunning bepalend geworden. Wanneer we de nieuwe methode hadden toegepast in de voorgaande jaren had dat geleid tot vergelijkbare percentages als in 2014. Desalniettemin ligt er nog een opgave om het doel van 100% te realiseren.*

Vraag

Hier wordt gerefereerd aan het onderzoek van Necker van Naem. Op basis van dit onderzoek zal er gekeken worden hoe er beter met de klachtenafhandeling om gegaan dient te worden. Waarom heeft u nog geen indicatoren hiervan laten zien? Uitgaande van het feit dat het de aandacht vraagt kunt u toch aangeven welke indicatoren er voor het eerste half jaar van 2015 zijn? daarmee geeft u een beeld naar de raad. **(Blz.36)**

Antwoord

Op de pagina's 35 tot en met 37 staat een aantal indicatoren die te maken hebben met het niveau van de dienstverlening. In de tabellen laten wij ter vergelijking de cijfers van de

afgelopen jaren zien. We geven - dat doen we nergens in de programmabegroting - geen vergelijking met halfjaarcijfers 2015. Daarom hebben we dat met klachten ook niet gedaan.

Overigens hebben we aan dit aspect wel extra aandacht gegeven. U heeft dat onder andere teruggezien in het toesturen van de interne werkinstructie. Ook maakt de klachtenafhandeling deel uit van het project 'De basis op orde', dat door een klankbordgroep uit uw raad gevolgd wordt. Dat project loopt nog.

Tot en met het derde kwartaal 2015 was er sprake van 22 klachten. Eén daarvan is nog in behandeling. In 62% van de gevallen vond het eerste contact binnen 5 werkdagen plaats. In 95% van de gevallen vond de afhandeling plaats binnen de wettelijke termijn.

Vraag

De herinrichting van de hal wordt genoemd, maar wij kunnen nergens een kostenraming vinden, kunt u die ons geven? **(blz. 37)**

Antwoord

De herinrichting van de hal kent zijn oorsprong in het Dienstverleningsprogramma dat eind 2014 is afgerond. Vanuit het project 'Beschikbaar en Bereikbaar' wordt hier in 2016 invulling aan gegeven. Het budget dat hiervoor beschikbaar is, is € 93.500. Inzet is dat de herinrichting van de hal met dit budget wordt uitgevoerd. Het budget is daarmee ook direct kaderstellend.

Vraag

Is er ook een concreet plan om het percentage 1e contact binnen 5 werkdagen te verhogen? **(blz. 37)**

Antwoord

De afhandeling van klachten en bezwaarschriften wordt momenteel als deelproject van het project De Basis op Orde onder de loep genomen. Daarbij wordt ook gekeken naar maatregelen om het eerste klantcontact binnen 5 werkdagen te garanderen. Verder maakt de klachtafhandeling onderdeel uit van de managementrapportage, wat betekent dat elk kwartaal gemonitord wordt. Daaruit blijkt voor 2015 dat het percentage 1^e contact binnen 5 werkdagen flink hoger ligt dan in 2014. Ook het percentage klachten afgehandeld binnen de wettelijke termijn neemt toe.

Vraag

U ondersteunt de aansluiting van het glasvezelnetwerk in Midden-Drenthe, welke middelen heeft u hiervoor beschikbaar gesteld? **(blz. 39)**

Antwoord

Naast ambtelijke ondersteuning heeft u als raad € 11.500 (raadsbesluit maart 2014) beschikbaar gesteld voor het in kaart brengen van de vraagbundeling.

Vraag

Hoeveel arbeidsgehandicapten heeft de gemeente zelf in dienst? (blz. 40)

Antwoord

Op dit moment heeft de gemeente nog geen mensen in een zogenaamde 'banenafspraken baan' in dienst. Samen met het UWV is inmiddels een onderzoek gestart naar taken en werkzaamheden die in onze organisatie beschikbaar zijn om mensen behorende tot de doelgroep in te zetten. Het UWV heeft een rol in het beoordelen of iemand tot deze doelgroep voor deze banen behoort.

Het streven is om nog tijdens dit kalenderjaar te komen tot realisatie van banenafsprakenbanen in onze gemeente.

Vraag

Uitgifte bedrijventerreinen, De VVD fractie mist in dit rijtje het ETP-terrein. Waar valt deze onder? (blz. 42)

Antwoord

In het overzicht zijn alleen de uitgiften van de gemeentelijke bedrijventerreinen opgenomen. Het ETP is geen gemeentelijk bedrijventerrein.

Vraag

Tabel werkgelegenheid, het beleid en daarmee de lasten zijn 240.000 hoger, wat is hier de reden van? (blz. 42)

Antwoord

Het betreft hier de kosten ambtelijke ondersteuning inclusief overhead en directe uitvoeringskosten voor economische en agrarische aangelegenheden.

Vraag

Kunt u aangeven wat er veranderd is in de begroting nu de najaarsnota bekend is? (blz. 44)

Antwoord

De effecten van de najaarsnota zijn beantwoord in de eerste algemene vraag. Wij nemen daarom aan dat hier de bekendmaking van de septembercirculaire wordt bedoeld.

In een afzonderlijke brief hebben wij u in hoofdlijnen geïnformeerd over de effecten van de septembercirculaire. Deze effecten worden in de voorjaarsnota 2016 vertaald in de begroting.

Specifiek in relatie tot het deelprogramma inkomen en re-integratie is er sprake van een iets lagere rijksbijdrage voor re-integratie in de jaren 2016 tot en met 2018 (afgerond € 300). In verband met taakmutaties (taaleis en vrijlating lijfrenteopbouw) ontvangen we in 2016 circa € 12.000 meer voor uitvoeringskosten.

De rijksbijdrage voor het inkomensdeel (uitkeringen bijstandsgerechtigden) vindt niet plaats via het gemeentefonds. Onlangs zijn de voorlopige bedragen voor 2016 bekendgemaakt. Voor Midden-Drenthe valt deze ongeveer € 16.500 (-0,3%) lager uit dan nu begroot.

Vraag

Vraag betreffende het gebundeld participatiebudget. Het zittend bestand hoe groot is dat en welke kosten zijn hieraan verbonden? **(blz. 45)**

Antwoord

Per 1 juli 2015 zijn 209 personen werkzaam bij het werkvoorzieningsschap Alescon en 1 persoon bij een ander werkvoorzieningsschap. Afgerond bedragen de kosten € 5,3 miljoen. De kosten van een fulltime arbeidsplaats bij Alescon kost gemiddeld ongeveer € 28.000.

Vraag

In de tabel op blz. 44 wordt € 6.160.000 genoemd en op blz. 45 € 5.348.573. Kunt u dit uitleggen? **(blz. 45)**

Antwoord

Het bedrag van € 5.348.573 heeft betrekking op het gebundelde participatiebudget. Op grond van regelgeving moet deze rijksbijdrage worden verantwoord op het deelprogramma Financiën.

Het bedrag van € 6.160.000 heeft voor het overgrote deel betrekking op het begrote inkomensdeel van de Participatiewet. Dit is een specifieke uitkering die op het deelprogramma Inkomen en re-integratie moet worden verantwoord.

Vraag

Hier wordt gesproken over een verkeersonveilige situatie in Oranje, om deze te verbeteren moet de gemeente investeren. Kunt u ons aangeven welke kosten de vluchtelingen ons geven en welke extra opbrengsten er door hen binnen komen?

Vervolg vraag is dan ook, waar kunnen we daar iets van in de begroting vinden? **(blz. 51)**

Antwoord

Er zijn metingen gedaan om inzicht te krijgen in de verkeersonveilige situatie. De metingen moeten nog worden uitgelezen. Afhankelijk hiervan zullen eventueel maatregelen worden genomen. Wij hebben daarom nog geen inzicht in de mogelijke kosten die hieruit voortvloeien. In de begroting zijn hiervoor nog geen bedragen opgenomen.

Vraag

Het convenant Duurzaam Verblijf is opnieuw bekeken, wat zijn de uitkomsten hiervan? (blz. 52).

Antwoord

De uitkomst is dat we het eens zijn geworden met de gemeenten Amsterdam en Rotterdam over een nieuw convenant. De bedoeling is om deze binnen afzienbare tijd te laten vaststellen door de colleges.

Vraag

Tot 1 mei 2015 waren de gelden gereserveerd voor de nieuwbouw van het voortgezet onderwijs, waar is dit budget gebleven? (blz. 59)

Antwoord

Deze middelen staan in de begroting opgenomen als uitgaven en staan nog steeds gereserveerd voor dit doel

Vraag

Zijn er al cijfers bekend van het project Gezinscoach? (blz. 63)

Antwoord

Nee, de gezinscoach is een project dat al jaren loopt en wordt nu als middel ingezet binnen het CJG. Hiervoor wordt geen aparte registratie bijgehouden. Over de ervaringen met de gezinscoach zijn we uitermate tevreden. Het is een onderdeel van het voorzieningenpakket in de jeugdzorg dat echt iets toevoegt.

Vraag

Hoe staat het met de planning van het actueel houden van de bestemmingsplannen? (blz. 66)

Antwoord

We zijn op dit moment bezig met het opstellen van een nieuwe aanpak en cyclus voor het actueel houden van bestemmingsplannen. Hierbij spelen we in en lopen we deels al vooruit op de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Naar verwachting wordt een voorstel omtrent deze nieuwe aanpak begin 2016 vastgesteld.

Vraag

Hoe is de verhouding starterwoningen/bejaardenwoningen. (blz.69)

Antwoord

Om deze vraag goed te kunnen beantwoorden is meer achtergrondinformatie gewenst. De exacte aantallen zijn niet zonder meer te geven. Dit heeft ook te maken met het feit dat er vaak verschillende definities voor beide begrippen gebruikt worden.

Met het oog op de vergrijzing komt er een grote opgave op ons af voor wat betreft het zorgen voor een geschikte voorraad om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen laten wonen. De gemeente is samen met de woningcorporaties en zorginstellingen aan het onderzoeken hoe groot deze opgave is.

Vraag

Toevoeging Bovenwijkse voorzieningen- Bedrag onduidelijk evenals de reden van deze toevoeging. Graag verduidelijking. (blz. 70)

Antwoord

In 2014 heeft de gemeente conform een afgesloten overeenkomst met Credo een bedrag per verkochte m² grond in het plan Nagtegaal ontvangen voor bovenwijkse voorzieningen. Het totale bedrag is toegevoegd aan de reserve fonds Bovenwijkse voorzieningen.

Vraag

Laadpaal Rabobank, wat moeten wij hier ons bij voorstellen? Is deze paal door de Rabobank geschonken o.i.d.? (blz. 72)

Antwoord

De Rabobank financiert de laadpaal. In overleg met de gemeente wordt nog een geschikte locatie gezocht. De Rabobank blijft eigenaar van de laadpaal.

Vraag

Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing. Een egalisatiereserve is bedoeld voor het opvangen van meevallers en tegenvallers. U geeft aan voor het jaar 2016 een bedrag van € 105.000.= te willen toevoegen en jaarlijks daarna een storting. Dit is in strijd met het doel van deze reserve. Waar is dit bedrag van € 106.000.= in de begroting opgenomen. (blz. 73)

Antwoord

We nemen aan dat u het bedrag van € 105.000 bedoelt.

De toevoeging aan reserves in 2016 voor een bedrag van € 105.000 is de storting in de egalisatiereserve tarief afvalstoffenheffing. Beoogde mutaties van reserves worden conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) per programma in beeld gebracht. De toevoeging van € 105.000 is het saldo van de begrote baten uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten en de begrote lasten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval.

In de financiële begroting vindt u een integraal overzicht van de lasten en baten per programma. Onderdeel van deze lasten en baten per programma zijn de mutaties reserves.

Op bladzijde 176 van de conceptbegroting is de mutatie van € 105.000 terug te vinden (onderdeel programma Bouwen, wonen en milieu).

In de financiële begroting vindt u ook het verwachte verloop van de reserves en voorzieningen over 2016. In dit overzicht is de begrote toevoeging van € 105.000 terug te vinden. U vindt deze op bladzijde 182 van de conceptbegroting.

Vraag

Bewegwijzering, zijn hier ook concrete plannen van bekend? **(blz. 78)**

Antwoord

Aan bewegwijzering wordt invulling gegeven bij projecten en tijdens onderhoud van de bewegwijzering.

Vraag

Hoe verklaart u de forse toename van het aantal verkeersgewonden op de wegen in onze gemeente **(blz. 79)**

Antwoord

De registratiegraad van het aantal verkeersgewonden is vanaf 2013 veranderd ten opzichte van de jaren daarvoor, zowel door de politie als door het gebruik van schade-apps op mobiele telefoons etc. Vooralsnog zijn er geen redenen om aan te nemen dat onze wegen veel verkeersonveiliger zijn geworden.

Vraag

Zijn de cijfers van 2014 ook bekend van de indicator aantal verkeersslachtoffers? **(blz. 79)**

Antwoord

Het aantal verkeersslachtoffers in 2014 bedroeg 21, waarvan 10 op gemeentelijke wegen. Dit betreft alleen gewonden, in 2014 zijn geen dodelijke ongevallen geregistreerd.

Vraag

Onttrekking reserves: € 86.000,-- bruggen, onderhoud blz. 133 slechts € 80.600,-- verschil ? **(blz. 80)**

Antwoord

De onttrekking reserves van € 86.000 heeft betrekking op de eenmalige extra middelen die voor groot onderhoud bruggen in het bestedingsplan 2016 beschikbaar zijn gesteld. Het bedrag van € 80.600 is structureel beschikbaar en is bestemd voor jaarlijks onderhoud aan de gemeentelijke bruggen.

Vraag

Zijn er ook cijfers bekend van de vaarrecreatie in onze gemeente en wat is de trend? (blz. 88)

Antwoord

De gemeente zelf houdt geen cijfers bij. We hebben een verzoek bij de provincie ingediend. Als wij deze ontvangen dan zullen deze resultaten aangevuld mogelijke trends aan u doen toekomen.

Vraag

In de tabel vinden we de baten van 2000 erg laag , hoe komt dit en waar komen deze dan wel vandaan? (blz. 90)

Antwoord

Op dit deelprogramma worden de huurinkomsten van de bibliotheek in Westerbork verantwoord.

Vraag

In het kader van leefbaarheid vraagt Spier om een geluidswal. Dit zou staan in de dorpsvisie, kunt u die visie aan ons doen toekomen? (blz. 92)

Antwoord

Het document wordt als bijlage meegestuurd.

Vraag

Hier wordt gesproken over lagere lasten, het verschil tussen 2015 en 2016 is 27.000 op een bedrag van 1.760.000 voor 2015 en 1.740.000 is dat nihil. Vanwaar deze uitspraak? Daarbij wordt er geen aanspraak op de reserve gedaan. (blz.93)

Antwoord

Vanaf 2016 lopen de uitgaven iets op als gevolg van de begrote indexering van de subsidies. Op basis van deze trend liggen voor 2015 - ten opzichte van 2016 – lagere lasten voor de hand. Los van de omvang is in de toelichting op de tabel een verklaring gegeven waarom dit niet het geval is. In 2015 wordt ten behoeve van het dorpshuis Drijber € 50.000 aan de reserve onttrokken.

Vraag

Hier wordt gesproken over een blijvende netwerkstructuur van sociale partners voor Welwozo md. Hoe moeten wij ons dit voorstellen? (blz. 94)

Antwoord

Om te zorgen dat partners elkaar goed blijven kennen is een netwerkstructuur waarin partners elkaar regelmatig ontmoeten van belang. Het Welwozo overleg vult die rol in. Dat overleg wordt nu gestructureerd. De gemeente heeft hierin de regierol en levert de projectleider.

Vraag

Welke activiteiten zijn opgestart in het deelproject informatiebeveiliging die ook doorgang vinden in 2016? (blz. 98)

Antwoord

Onder de paraplu van 'De basis op orde' is in 2015 een kwaliteitshandboek Informatievoorziening opgesteld. Daarin zijn alle processen rondom informatievoorziening en informatiebeveiliging gebundeld. De verschillende terreinen, van Suwinet tot DigiD en van archiefwet tot basisregistraties (BAG en BRP), vallen daarmee onder één kwaliteitssysteem. Er is van de verschillende processen/activiteiten een vertaling gemaakt naar het zaakstelsel. Op deze manier zijn de borging, navolgbaarheid en daarmee de aantoonbaarheid uniform geregeld. Na vaststelling van het handboek zal dit kwaliteitssysteem in 2016 voor het eerst in volle breedte de basis gaan vormen voor zelfevaluaties en audits.

In 2016 zullen we ons dus wat activiteiten betreft rondom informatiebeveiliging vooral richten op de uitvoering. Alle activiteiten binnen het kwaliteitssysteem, zoals bijvoorbeeld het doen van (periodieke) controles, het houden van zelfevaluaties, het doorvoeren van aanpassingen in de (IT-)configuratie als het verstrekken van rechten zullen navolgbaar vastgelegd worden. Vanuit het deelproject van 'De basis op orde' zal in 2016 gevolgd worden of de stap naar het operationaliseren van het integrale kwaliteitssysteem succesvol verloopt.

Vraag

Wilt u ons uitleggen wanneer u de risico's binnen de organisatie heeft geïnventariseerd en dan verwerkt kunnen worden in de begroting 2016 betreffende het weerstandsvermogen?

Kunt u ons uitleggen hoe u de laatste zin van deze bladzijde kunt verantwoorden in het kader van de voorliggende begroting 2016? (blz. 98)

Antwoord

De zin 'Het komende jaar zal een nieuwe paragraaf weerstandsvermogen worden opgesteld en zullen de reserves en voorzieningen geactualiseerd worden' in het deelprogramma Financiën is onjuist geformuleerd. In de definitieve begroting zal dit worden hersteld. In de raad van oktober 2015 behandelt de raad de nieuwe Nota reserves en voorzieningen. De begroting 2016 is opgesteld alsof deze nota al is vastgesteld. In de aanbiedingsbrief staat hierover meer informatie.

Op basis van de Nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2015 is de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2016 aangepast.

Vraag

Wij begrijpen de lastenverhoging van 250.000 niet tussen 2016 en 2017 daar zit een gat in van 200.000? het klopt toch dat 700.000 en 1.150.000 een gat is van 450.000 en geen 250.000? **(blz.99)**

Antwoord

In de toelichting op de tabel financiën op pagina 99 van de begroting staat dat de lastenstijging voornamelijk wordt veroorzaakt door de jaarlijkse toevoeging van € 250.000 voor nieuw beleid (bestedingsplan). Het verschil tussen 2016 en 2017 is echter ruim € 450.000.

Naast de toevoeging ten behoeve van de bestedingsruimte is er op dit deelprogramma ook sprake van enkele begrotingstechnische mutaties. Zo wordt de onderuitputting van kapitaallasten op dit deelprogramma geboekt als een negatieve uitgaaf. Elders in de begroting wordt deze negatieve uitgaaf weer als 'gewone' uitgaaf opgevoerd. In 2016 bedraagt deze onderuitputting afgerond € 375.000.

De onderuitputting is afhankelijk van de voortgang van de diverse investeringen en wordt jaarlijks bepaald. Dit zorgt per saldo tot een lager bedrag aan uitgaven op het deelprogramma Financiën in 2016 ten opzichte van de jaren daarna.

Vraag

De laatste regel samenwerken leidt tot een betere en doelmatige dienstverlening. wat levert het financieel op of kost het meer, uitgaande van het feit dat samenwerken ook tijd en inspanning vraagt van de organisatie? **(blz. 100)**

Antwoord

'Kwalitatief betere en doelmatige dienstverlening' is een criterium waaraan vrijwillige samenwerkingsvormen mede worden getoetst. De kosten die met de samenwerking gemoeid gaan zullen, wanneer de situatie zich voordoet - in de afweging een rol spelen.

Vraag

In de tweede tabel staat dat men werkt volgens de uitvoering van het dienstverleningsprogramma 2009-2014. Gaan wij soms terug in de tijd? Moet er niet een nieuw dienstverleningsprogramma gemaakt worden? **(blz. 101)**

Antwoord

Het verbeteren van onze dienstverlening staat niet stil. De paraplu voor het verbeteren van onze dienstverlening is momenteel de organisatieontwikkeling waarbij we werken vanuit een visie op dienstverlening in de vorm van de 3 D's ('Dichtbij, Duidelijk en Daadkrachtig'). Enkele projecten die nu lopen onder die nieuwe paraplu komen nog voort uit het dienstverleningsprogramma dat eind 2014 is afgerond. Dat geldt bijvoorbeeld voor de

inrichting van de hal en de invoering van een nieuwe telefonieomgeving vanuit het project 'Beschikbaar en Bereikbaar' dat nu loopt gekoppeld aan de organisatieontwikkeling. Kortom, we staan niet stil en gaan zeker niet terug in de tijd. Met het werken onder de paraplu van de 3 D's wordt het ontbreken van een Dienstverleningsprogramma niet als een gemis ervaren.

Vraag

Waarom kloppen de cijfers niet in de tabel een simpel rekensommetje geeft aan dat de € 150,000 in 2016 niet gehaald wordt. (blz. 101)

Antwoord

Het is terecht dat de invulling van de € 150.000 niet zichtbaar is in de telling van de tabel 'wat mag het kosten'. De invulling van de besparing loopt door de gehele begroting heen.

Vraag

Wat is de reden dat u voor de overige belastingen en verhuur van accommodaties uitgaat van een percentage van 2 procent en voor de stijging van de tarieven van de OZB van 0.9 procent. (blz. 105)

Antwoord

Vanaf pagina 169 staan de kaders voor de begroting opgenomen.

Voor belastingen, leges en tarieven geldt een trendmatige verhoging van 2% per jaar (p. 172).

Voor de OZB geldt een algemene tariefstijging van 0.9%. Dit inflatiepercentage betreft de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) 2016 uit de tabel 1.1 kerngegevens voor Nederland 2011-2016 van het Centraal Economisch Plan 2015 van het CPB. Om schommelingen in de opbrengst te vermijden wordt het tarief daarnaast aangepast aan de WOZ-waardeontwikkeling.

Vraag

Wat is het verschil in waarde van de WOZ- objecten en de waarde van de OZB – objecten. (blz. 105)

Antwoord

De WOZ-waarde is de totale waarde van alle objecten binnen de gemeente.

De OZB waarde is de totale WOZ-waarde minus de waarde van voor de OZB vrijgestelde objecten (gemeentehuis, , brandweer, sportvelden e.d).

Vraag

De opbrengst van niet-woonruimten stijgt meer - € 106.000.= - dan die van de woonruimten. Klopt deze constatering? (blz. 106)

Antwoord

Dat is een juiste constatering. Dit wordt veroorzaakt door een verschil in waardeontwikkeling t.a.v. woningen en niet-woningen (volume effect). Voorbeeld: er is veel geïnvesteerd in de agrarisch sector (open front stallen).

Vraag

De opbrengst van de Toeristenbelasting is € 54.000.= lager geraamd dan het vorige jaar. Dit terwijl u het aantal overnachtingen gelijk raamt en uitgaat van een verhoging van de tarieven. Dit is in strijd met elkaar. (blz. 106)

Antwoord

Het aantal overnachtingen voor 2016 is lager geraamd dan in de begroting voor 2015. Dat verschil bedraagt 47.000 overnachtingen. Dit komt onder andere door het vervallen van de overnachtingen recreatiepark Oranje.

Voor de begroting 2016 zijn 705.000 overnachtingen geraamd x het tarief van 1,20 geeft een opbrengst van € 846.000. Dit betekent een verlaging van de opbrengst tov van 2015 met € 19.000. (raming overnachtingen in 2015 bedroeg 752.000).. Abusievelijk is de verhoging naar 1,20 echter niet in de tabel opgenomen. Dat betekent dat we de begroting zullen aanpassen en de opbrengst aanpassen naar €846.000.

Vraag

Voorgesteld wordt de tarieven voor de afvalstoffenheffing met € 15.- te verhogen terwijl de lasten zullen worden verlaagd door verlenging van de afschrijvingstermijn. Wat is het effect van deze verlaging van kapitaalslasten in relatie tot de stijging van de tarieven. Waarom nu vooruitlopend op het nieuwe beleid nu deze tarieven al te verhogen, terwijl door verlaging van de afschrijvingstermijnen er lagere kapitaalslasten ontstaan. (blz. 107)

Antwoord

*We gaan ervan uit dat u bedoelt dat het voorstel is de **rioolheffing** met € 15 te verhogen. De voorgestelde verlenging van de afschrijvingstermijnen van 40 jaar naar 50 jaar zorgt voor lagere kapitaallasten in 2016 van € 126.000, omgerekend een voordeel van € 8,80 per aansluiting. Deze kapitaallasten hebben betrekking op investeringen tot 2008.*

In 2008 is besloten over te gaan op een andere systematiek: de jaarlijkse investeringen worden, net als de exploitatielasten, gedekt uit de jaarlijkse inkomsten uit de rioolheffing (ideaalcomplex).

Een destijds negatieve bestemmingsreserve is conform nieuwe regelgeving omgezet in een boekwaarde (€ 5,2 miljoen). Om de lasten hiervoor niet meteen in zijn geheel bij de burger neer te leggen is gekozen voor een geleidelijke stijging van het tarief. Dit is ook vertaald in het vGRP 2011-2015. Op deze boekwaarde van € 5,2 miljoen is sinds 2008 afgeschreven door jaarlijks de beschikbare ruimte in de rioolheffing in te zetten. Op nieuwe investeringen vanaf 2008 is pas gestart met afschrijven nadat deze 'oude boekwaarde' was afgeschreven. Dit is

*gestart in 2014. Op 1 januari 2016 resteert naar verwachting een boekwaarde op deze (nieuwe, vanaf 2008) investeringen van afgerond € 4,7 miljoen.
De extra inkomsten door verhoging van de rioolheffing worden onder andere ingezet voor het afschrijven op deze investeringen.*

Vraag

Begraafplaatsen, promotie maken zodat de nabestaanden kiezen voor begraven ipv cremieren. Is dit werkelijk zo bedoeld? (**blz. 117**)

Antwoord

Onder promotie moet worden volstaan dat onze bewoners makkelijker informatie kunnen vinden over onze begraafplaatsen. Dit kan bijvoorbeeld via onze website of dat wij deelnemen aan uitvaartbeurzen in onze gemeente.

Vraag

Het energiegebruik is gedaald, heeft dit te maken met de vervanging door LED verlichting of heeft dit ook andere oorzaken? (**blz. 136**)

Antwoord

De daling van het energieverbruik is het eerste resultaat van verduurzaming van de openbare verlichting. Er zijn in 2014 en 2015 een groot aantal armaturen vervangen door armaturen met LED-lampen. Deze lampen verbruiken minder energie. In 2016 worden volgens planning nog eens bij ongeveer 300 armaturen de lampen vervangen door energiezuinige LED-lampen.

Vraag

De gemiddelde rente die wij nu betalen ligt op 4,8%. Is er ook onderzocht of het mogelijk is om opnieuw te financieren tegen een lagere rente en wat daarvan de kosten zijn(boeterente)? (**blz. 144**)

Antwoord

In maart van dit jaar hebben wij een offerte gevraagd voor het herfinancieren van onze volledige leningenportefeuille (op dat moment een bedrag van € 31 miljoen) bij de BNG bank. De BNG bank kwam met een aanbieding die niet lonend was vanwege de hoogte van de boeterente die moest worden betaald.